

Per unes polítiques locals en defensa de l'ecosistema comunicatiu

Les societats de segle XXI s'articulen en part a través de canals de comunicació i els seus mitjans, és a dir, tot allò que conforma l'ecosistema comunicatiu. Aquest ha estat tradicionalment en mans de grups d'opinió (empresarials, religiosos i ideològics) que han construït un relat propi de la realitat i el que ha de ser la societat, desplaçant el ciutadà a un paper merament passiu.

En les tecnòpolis actuals estem altament connectats i en constant comunicació, tant que ja no podem parlar de mitjans o de canals, sinó d'ecosistema comunicatiu, conformat per una diversitat de mitjans i canals que, alhora que difonen i transmeten tot tipus d'informacions, són un espai social i de construcció de la societat.

Precisament per la seva importància, les administracions locals han de contribuir amb la seva acció a fer que l'ecosistema comunicatiu reflecteixi la diversitat i la riquesa de la societat. I per això han de garantir la comunicació comunitària i l'educomunicació en totes les seves formes. Per promoure una informació veraç i propera que respongui a les veritables inquietuds de la ciutadania, doni veu a les minories i contribueixi a fer de les persones receptores crítiques de les informacions.

Amb aquesta perspectiva, són necessàries polítiques que:

- Defensin i blindin el dret a la informació i la llibertat d'expressió.
- Promoguin i donin cobertura als mitjans sense afany de lucre i els mitjans comunitaris.
- Fomentin línies d'educomunicació en l'àmbit escolar i del lleure per afavorir un ús crític de les xarxes i els mitjans.
- Consolidin els canals de comunicació pública municipal amb una governança transparent, democràtica i plural, representativa de les entitats i els diferents col·lectius socials.
- Posin en marxa Consells de la Informació locals que vetllin per la independència dels canals i la pluralitat de les informacions.
- Basin les subvencions, els ajuts i la publicitat institucional en criteris d'equilibri i transparència i tenint en compte no només les audiències, sinó també la rendibilitat socials dels mitjans.
- Diferencin la funció informativa i la periodística, respectant la llibertat d'expressió i promovent condicions de treball dignes per a les persones en tots dos casos.

Propostes per al Programa de Barcelona en Comú 2023

Les propostes de BComú en el camp de la informació i la comunicació han de partir del principi que els ciutadans tenen el dret no només de rebre una informació veraç i plural, sinó també d'emetre informació i de participar en la gestió dels processos comunicatius.

D'acord amb el principi que el dret a la informació pertany a la ciutadania, BComú continuarà defensant els mitjans públics, respectar-ne la neutralitat i la independència; facilitant als col·lectius socials els espais que les lleis audiovisuals atorguen al tercer sector de la comunicació; promovent el reequilibri del mapa informatiu entre els sectors públic i el privat, amb una política d'ajuts als mitjans de comunicació sense ànim de lucre; desenvolupant l'estratègia de codi obert i programari lliure, i procurant la participació de la societat en la creació i la difusió culturals.

Per això, en l'àmbit de la informació i la comunicació, BComú es compromet a:

Sobre Betevé

- Promoure, d'acord amb la direcció, les iniciatives necessàries perquè el Consell d'Administració d'ICB doti Betevé de les eines necessàries perquè el conjunt de la programació transmeti credibilitat, pluralitat i imparcialitat, reflecteixi la diversitat de Barcelona en tots els àmbits i estimuli el debat democràtic i garanteixi la seva interlocució amb la ciutadania.
- Facilitar el compliment del contracte-programa per al període 2023-2026, sotmès actualment a informació pública.
- Portar al Consell d'Administració la proposta de promoció efectiva del dret d'accés, de manera que tots els col·lectius socials interessats hi tinguin els espais que les lleis audiovisuals atorguen al tercer sector de la comunicació. L'elaboració del reglament que hauria de fixar les condicions per a l'exercici del dret hauria de comptar amb el Consell Consultiu i Assessor, els sindicats representats al Comitè d'Empresa i representants de col·lectius interessats que no disposin de mitjans de comunicació propis. El reglament hauria de determinar quins grups o entitats socials significatius de Barcelona són subjectes del dret d'accés; fixar espais concrets en hores que no pertorbin la programació i que, alhora, no releguin l'exercici del dret a horaris sense audiència; garantir que els grups beneficiaris assumeixen les normes deontològiques i d'estil de Betevé, i assegurar que la cadena posi a disposició dels grups interessats un espai gratuït i els mitjans materials i personals necessaris per a la producció de les informacions.
- Proposar la reforma i l'activació del Consell Consultiu i Assessor, que no es reuneix des de fa temps, de manera que s'ampliï a entitats i associacions representatives i funcioni de manera regular com a òrgan consultiu, capaç de formular propostes sobre la gestió i la programació. Més endavant, el consell podria actuar com a receptor del rendiment de comptes que haurien de fer tant el Consell d'Administració com la direcció de la cadena i promoure un mecanisme de canalització de les queixes dels usuaris que podria incloure la creació del Defensor de l'Espectador.
- Promoure campanyes de protecció de les diversitats cultural, lingüística i de gènere, com també de sensibilització contra totes les formes de discriminació i violència, material i simbòlica, i especialment de la violència masclista, en compliment de la normativa europea recollida en la Directiva de Serveis de Comunicació Audiovisual i la Convenció sobre la Promoció de la Diversitat Cultural.
- Portar a la direcció i al Consell d'Administració la possibilitat d'obrir un debat entre els representants de les institucions interessades sobre l'eventual conversió de Betevé en un mitjà multi plataforma d'àmbit metropolità.

Sobre els mitjans privats

- Mantenir la política de progressiva reducció i ponderació entre els grans i els petits mitjans de la publicitat institucional de l'Ajuntament tenint en compte no només les audiències i el model de clics, sinó també la rendibilitat social dels mitjans.
- Fomentar el desenvolupament i la consolidació dels mitjans sense ànim de lucre i afavorir l'emprenedoria, el cooperativisme i la petita empresa, mitjançant els ajuts a la iniciativa privada, amb criteris d'equanimitat, transparència i foment de la pluralitat i diversitat informatives.
- Posar en marxa, en col·laboració amb entitats i associacions representatives dels periodistes i els treballadors de la comunicació, un centre de serveis mutualitzats que permeti alleugerir les despeses estructurals i els costos de producció dels mitjans amb pocs recursos (administració i comptabilitat, serveis jurídics, serveis comercials, suport informàtic,

gestió de les webs, servei de subscripcions, etcètera), salvaguardant-ne plenament la independència. Aquest nou centre, que podria gestionar una empresa pública, una empresa público-privada o una cooperativa, oferiria espais de treball compartits i serveis multiplataforma a productores, weblogs, streamers i altres col·lectius que les organitzacions professionals europees consideren part del nou paradigma del sector de la comunicació.

Sobre els mitjans comunitaris

- Facilitar a moviments socials, associacions de veïns i col·lectius de la ciutat els espais de creació i emissió de continguts audiovisuals propis. En aquest sentit, BComú continuarà donant suport especialment a les entitats que promouen les emissores de ràdio agrupades en La Xarxa de Ràdios Comunitàries de Barcelona i les plataformes de vídeos participatius que impulsen La Veïnal, un canal de televisió comunitària per internet, respectant-ne en tots dos casos la plena independència.

Sobre el mapa digital

- Contribuir a subvertir l'ús acrític de les tecnologies digitals i continuar desenvolupant, en la línia de les iniciatives empreses en mandats anteriors, una estratègia de codi obert i programari lliure, de suport a projectes tecnològics de les pimes locals i a d'altres iniciatives, com ara comunitats d'aprenentatge, campanyes d'alfabetització mediàtica i digital, centres socials, biblioteques i hacklabs, que afavoreixin el bastiment tecnològic del comú.

Sobre la educomunicació

- Promoure la creació d'un organisme municipal per a la generació de productes de qualitat que facilitin l'educació mediàtica i digital de nens, nenes i adolescents, perquè adquireixin els coneixements indispensables sobre els mitjans de comunicació i les xarxes socials. Entre altres iniciatives, l'organisme hauria d'aprofitar millor el talent de les empreses audiovisuals per impulsar un conveni amb el sector per a la realització de vídeos per als centres educatius i els centres cívics que impulsin l'aprenentatge en l'ús responsable de les tecnologies de la comunicació.
- Posar en marxa el Bus de la Comunicació, un aula rodant o estudi mòbil dotat del personal i els instruments tècnics indispensables —càmeres, il·luminació, taula d'edició, equip de so i els elements bàsics pa a un plató— perquè els estudiants dels centres de secundària, d'acord amb els seus responsables, puguin fer tallers i activitats que els permetin accedir al coneixement dels mitjans de comunicació i l'ús de les eines digitals i que serveixin per fomentar la col·laboració, la creativitat i el pensament crític.